

SCHOK
SVAZ CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ

ŠLECHTITELSKÝ PROGRAM PLEMENE KOZA BURSKÁ (BU)

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s., IČO 63109859, se sídlem Chovatelů 500, 252 09 Hradištko (dále jen „SCHOK“), byl uznán rozhodnutím Ministerstva zemědělství ČR na základě § 5 zákona č. 154/2000 Sb. o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů, v účinném znění, (dále jen „plemenářský zákon“), dne 13. 12. 2001 „Uznáním chovatelským sdružení pro chov koz“ plemene koza burská a zároveň byl pověřen vedením plemenné knihy (dále jen „PK“) chovaného na území České republiky, (dále jen „ČR“) a má právní postavení (status) plemenářského spolku dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 o zootechnických a genealogických podmínkách pro plemenitbu čistokrevných plemenných zvířat, hybridních plemenných prasat a jejich zárodečných produktů v Unii, pro obchod s nimi a pro jejich vstup do Unie, v účinném znění, (dále jen jako „Nařízení o plemenných zvířatech“).

1. Úvod – cíle a postupy šlechtění koz, zeměpisná oblast

Šlechtitelský program je soubor systematických opatření, zásad a metodických postupů, kterými se SCHOK coby oprávněná osoba a plemenářský spolek, ostatní oprávněné osoby ve smyslu Nařízení o plemenných zvířatech a plemenářského zákona a jednotliví chovatelé řídí.

Tento šlechtitelský program je zaměřený na komplexní zlepšování genetických vloh burských koz pro poskytování žádoucí užitkovosti, potažmo zlepšení ekonomické efektivity chovu v rámci určitého produkčního systému. V rámci ČR převažují pastevní produkční systémy založené na efektivním a trvale udržitelném využití trvalých travních porostů, s minimalizací pracovní náročnosti a vnějších vstupů do systému. Cílem je získat plemeno schopné dosahovat vysokou užitkovost v těchto podmínkách, odolné, s pevným zdravím a dobrou pastevní schopností. V ČR je chov tohoto plemene zaměřen na produkci kvalitních jatečných kůzlat, tj. na produkci kvalitního kůzlečího masa a výrobků z něj, a na produkci kvalitního plemenného materiálu.

Pro vybrané kontrolované užitkové vlastnosti jsou prováděny odhady plemenných hodnot, které jsou následně kombinovány v rámci selekčních indexů. Selekční indexy jsou založeny na ekonomických hodnotách jednotlivých užitkových vlastností a odrážejí chovné cíle plemene. Konstrukce selekčních indexů závisí na jejich užitkovém zaměření a na způsobu, jakým jsou využívány ve výrobním systému.

Základním cílem šlechtitelské práce bude dosahování pozitivního genetického trendu v populaci vyjádřeného genetickou převahou zvířat z mladších ročníků nad staršími v hodnotách selekčních indexů (CPH). Změny ve tvaru selekčních indexů (chovného cíle) budou prováděny na základě požadavků chovatelů po schválení Radou plemenných knih koz, coby orgánem SCHOK (dále jen „RPK“). Tento šlechtitelský program reflektuje časový úsek, v němž došlo k některým zásadním změnám v rámci testování (kontroly) užitkovosti (dále jen „KU“), genetického hodnocení a v postupech při vyhodnocování zjištěných údajů. Program bude průběžně rozvíjen a zdokonalován tak, aby byl co nejvíce přizpůsoben aktuální situaci a měnícím se podmínkám v sektoru živočišné produkce v ČR. Oblast, v níž se uplatňuje chovný cíl a šlechtitelský program zahrnuje celé území ČR.

2. Vznik plemene a charakteristika:

Masné rohaté plemeno s velmi dobrou mléčností a plodností. Bylo vyšlechtěno ve 40. letech minulého století v Jihoafrické republice křížením místních koz s plemenem bantu, kašmírovou kozou a pravděpodobně i s některými evropskými a indickými plemeny.

Kozy jsou většího tělesného rámce s výborným osvalením a pevnou konstitucí. Kohoutková výška v dospělosti je u kozy 50-60 cm, u kozlů je kohoutková výška 70-80 cm. Hmotnost koz v dospělosti je 55-75 kg, kozlů 90-130 kg.

Hlava – mohutná s výrazným čelem a výrazným klabonosem;

Oči – hnědé, mandlového tvaru, ani zapadlé či vystupující (modré zbarvení očí je vyřazovací znak);

Uši – středně dlouhé, široké, svislé bez jakýchkoli srůstů;

Rohy – u obou pohlaví, hrubší, dobře tvarované, zahnuté dozadu v linii krku, neměly by však těsně přiléhat ke krku a ani vybočovat;

Krk – střední délky, silný;

Trup a končetiny – trup je středně dlouhý s dobře utvářenými zmasilými plecemi a kýtami, hrudník je široký a hluboký, hřbet je zmasilý, mírně prohnutý, přecházející v mírně sraženou záď, přední a zadní končetiny jsou rovné střední délky, svalnaté s dobře utvářenými spěnkami;

Srst a zbarvení – srst je krátká, jemná, lesklá, kůže je volná, zbarvení hlavy je červenohnědé s bílou pravidelně utvářenou lysinou, uši a krk jsou zbarvené červenohnědě, ostatní zbarvení těla je bílé;

Vemeno – střední velikosti, pravidelně utvářené, prostorné, dobře připevněné s dostatečně vzdálenými dvěma struky, pastruky nejsou vyřazovacím znakem;

Varlata – dvě velká, souměrná s úměrně tvarovaným žlábkem na vrcholu šourku.

Chovný cíl:

Plemeno je vhodné pro křížení s dojnými plemeny koz na zkvalitnění zmasilosti kůzlat. Přírůstek kůzlat ve 100 dnech věku by měl dosahovat kolem 200 g/den.

Populace burských koz bude šlechtěna na masnou užitkovost, dále plodnost, mateřské vlastnosti, zdraví, životnost kůzlat, tělesný rámec a dlouhověkost.

Plodnost na okozlenou kozu v %	Odchov kůzlat v %	Hmotnost kůzlat ve 100 dnech v kg		Věk v měsících pro zařazení do plemenitby		Živá hmotnost v kg při zařazení do plemenitby	
		kozlíci	kozičky	kozli	kozy	kozli	kozy
200	180	25	23	nad 12	nad 12	50	45

3. Označování zvířat

Zvířata v testování (kontrola) užitkovosti (dále jen „KU“) budou prvotně označena nejpozději do 3 dnů po narození. Zvířata budou označena ušními známkami s evidenčními čísly přidělenými pověřenou osobou a evidovány v databázi ústřední evidence, ve smyslu plemenářského zákona nejpozději při zpracování reprodukce oprávněnou osobou (plemenářský zákon §7., odst. 2., 3.).

4. KU

KU provádí oprávněné osoby (plemenářský zákon §2., §3., §7., odst.2). Oprávněná osoba shromažďuje veškeré údaje a zajišťuje úkony na stádech koz – systém KU AC. Dále jsou chovy podle počtu zvířat rozděleny na AC1 (1-10 ks na stádě), AC2 (11-30 ks na stádě), AC3 (31-100 ks na stádě), AC4 (101 a více ks na stádě). Sledované ukazatele KU jsou u všech typů stejné a jsou uvedeny níže. Oprávněná osoba nemůže tuto činnost vykonávat na vlastním chovu.

4.1. Reprodukční vlastnosti

Údaje zjišťuje a eviduje po ukončení kozlení na základě chovatelské evidence oprávněná osoba, která tyto podklady následně předá ke zpracování SCHOK.

Eviduje se:

- a) číslo plemence a její datum narození;
- b) číslo a číslo ústředního registru kozla – plemníka;
- c) datum porodu, počet živě a mrtvě narozených kůzlat a pohlaví;
- d) snadnost porodu bez pomoci (1), nebo jen s minimální pomocí chovatele bez repozice plodu (2), porod s nutnou pomocí chovatele nebo veterinárního lékaře (3) - nepovinný údaj;
- e) zmetání;
- f) jalovost;
- g) identifikační čísla kůzlat označených známkami ústřední evidence dle plemenářského zákona;
- h) počet odchovaných kůzlat a pohlaví, dále počet hermafroditů a rohatých jedinců;
- ch) úhyny kůzlat podle pohlaví;
- i) datum vyřazení plemence.

4.2. Růstová schopnost

Údaje zjišťuje a eviduje oprávněná osoba, která je předá SCHOK po skončení jednotlivých dílčích činností.

- a) živá hmotnost kůzlat ve 100 ± 30 dnech věku a stanoví se průměrný denní přírůstek (u kůzlat narozených na začátku a konci období kozlení v chovu může být vážení provedeno výjimečně mimo toto období);
  - b) živá hmotnost kozlů při hodnocení před zařazením do plemenitby;
  - c) živá hmotnost koziček při hodnocení před zařazením do plemenitby (nepovinný údaj);
- Hmotnost se stanoví s přesností na 0,5 kg.

4.3. Zevnějšek

Před zařazením kozla/kozy do plemenitby, musí být ohodnocený zevnějšek zvířete.

Hodnotí se:

1. plemenný a užitkový typ;
2. pohlavní výraz;
3. celkový vývin, harmonie tělesné stavby, konstituce;
4. morfologické vlastnosti vemene na první, případně další laktaci koz;
5. morfologické vlastnosti šourku a varlat kozlů;
6. kvalita a zbarvení srsti.

Hodnocení zevnějšku u kozlů provádí schválený hodnotitel SCHOK (schvaluje RPK), který zaznamená do klasifikačního katalogu výsledek hodnocení a tento stvrdí svým podpisem.

Klasifikační katalog obsahuje: datum a místo konání, identifikační číslo zvířete, datum narození, plemennou příslušnost, údaje o původu, jméno a příjmení chovatele, trvalý pobyt nebo sídlo chovatele, údaje o plemenné hodnotě a živé hmotnosti zvířete, lineární popis zvířete. Hodnocení zevnějšku u koz provádí oprávněná osoba, která do klasifikačních protokolů zaznamená výsledek hodnocení.

Klasifikační katalog kozlů s výsledky hodnocení nebo klasifikační protokol hodnocení koziček s výsledky hodnocení se předává SCHOK následně po provedeném hodnocení.

5. Výpočty, přepočty, odhady plemenných hodnot

5.1. Výpočty

a. Ukazatelé reprodukce koz

- a) index plodnosti v %, jako podíl živě a mrtvě narozených kůzlat k reprodukčnímu věku plemence;
- b) index odchovu v %, jako podíl odchovaných kůzlat do 40 dnů věku k reprodukčnímu věku plemence (Reprodukční věk plemence = stáří plemence – 12 měsíců).

b. Ukazatelé reprodukce stáda nebo kozlů

- a) oplodnění v % jako podíl plemenic okozlených a zmetalých k počtu plemenic zařazených do reprodukce na začátku připouštěcího období x 100;
- b) plodnost v %, tj. podíl živě a mrtvě narozených kůzlat k počtu plemenic po porodu;
- c) odchov v %, jako počet odchovaných kůzlat do 40 dnů věku k počtu plemenic zařazených do reprodukce na začátku připouštěcího období x 100;
- d) intenzita v %, jako počet narozených kůzlat za rok k počtu plemenic základního stáda x 100;
- e) výskyt hermafroditních kůzlat v %, jako podíl narozených hermafroditních jedinců k počtu všech narozených kůzlat x 100;
- f) výskyt rohatých kůzlat v %, jako podíl narozených rohatých jedinců k počtu všech narozených kůzlat x 100.

5.2. Přepočty

Hmotnost kůzlat – provádí se přepočet na 100 dní věku

$$H100 = (hm - hnar) / věk * 100 + hnar$$

Kde: *hm* – hmotnost naměřená

hnar – hmotnost při narození

věk – věk kůzlete v době vážení

5.2. Odhady plemenných hodnot pro jednotlivé užitkové vlastnosti

Plemenné hodnoty jsou odhadovány metodou BLUP Animal Model pro následující znaky: hmotnost kůzlat ve 100 dnech v kg (přímý genetický efekt i maternální genetický efekt) plodnost na okozlenou kozu.

Systematické efekty prostředí zohledněné v modelových rovnicích pro odhady plemenných hodnot pro jednotlivé užitkové vlastnosti jsou uvedeny v tabulce:

Zohlednění jednotlivých systematických vlivů při odhadech plemenných hodnot pro jednotlivé užitkové vlastnosti:

Znaky Efekty	Plodnost na okozlenou kozu	Živá hmotnost ve 100 dnech věku	Ukazatelé mléčné užitkovosti
Stádo*rok*období	X	X	
Pohlaví		X	
Zvážených ve vrhu		X	
Věk	X	X	
Věk matky		X	
Trvalé prostředí jedince	X		
Trvalé prostředí matky		X	

Stádo*rok*období – sdružený efekt stáda, roku, případně období narození či okozlení jedince – specifikuje skupinu společně chovaných zvířat, u kterých předpokládáme podobný vliv podmínek prostředí na sledovanou užitkovou vlastnost – zohlednění podmínek chovu.

Počet zvážených kůzlat ve vrhu – zohlednění efektu počtu kůzlat zvážených v rámci vrhu.

Pohlaví – zohlednění mezipohlavních rozdílů v projevu užitkové vlastnosti.

Věk – zohlednění věku zvířete v době kontrolního vážení, měření či kozlení -v případě plodnosti na okozlenou, u živé hmotnosti kůzlat je korekce tohoto vlivu prováděná pomocí regrese.

Věk matky – zohlednění změn ve schopnosti kozy odchovávat kůzlata v závislosti na jejím věku.

Trvalé prostředí jedince – zohlednění negeneticky podmíněných celoživotních předpokladů jedince poskytovat užitkovost, které jsou dány zejména kvalitou odchovu tohoto jedince.

Trvalé prostředí matky – zohlednění negeneticky podmíněné celoživotní schopnosti matky zabezpečit růst potomstva, která je dána především kvalitou odchovu této matky.

5.3. CPH- celková plemenná hodnota, selekční index

Plemenné hodnoty pro jednotlivé vlastnosti jsou kombinovány prostřednictvím selekčního indexu do jednoho ukazatele odrážejícího šlechtitelský cíl plemene.

Tabulka: Váhové koeficienty pro jednotlivé vlastnosti v indexech (dílní plemenné hodnoty)

Plemeno	Plodnost v %	Mateřské schopnosti v %	Vlastní růst v %	Hloubka svalu v %	Výška tuku v %
BU	25	25	50	nesledován	nesledován

5.4. Zveřejňování plemenných hodnot zvířat

Plemenné hodnoty zvířat pro dílní užitkové vlastnosti a hodnoty indexu CPH jsou zveřejňovány v katalogích pro nákupní přehledky plemenných kozlů a na webových stránkách ČMSCH, a.s. (pověřená osoba § 23c. plemenářského zákona) a SCHOK. Databázi plemenných hodnot mají k dispozici rovněž jednotlivé oprávněné osoby, takže je mohou použít pro výběr zvířat do plemenitby či sestavování přípravných plánů.

Termíny předávání plemenných hodnot pověřené osobě a oprávněným osobám jsou stanoveny: 15. 2. (platné pro jarní NT), 31. 7. (platné pro podzimní NT).

6. Hodnocení plemenných zvířat

6.1. Třída za CPH

- U mladých plemenných zvířat se třída za CPH stanovuje v rámci ročníku narození (datum narození od 1. 10. do 30. 9. následujícího roku) a ročníku předcházejícího roku narození hodnocených zvířat daného plemene.
- U starších plemenných zvířat se třída za CPH stanoví v rámci všech zvířat daného plemene zařazených v KU.
- Třídy za CPH se přidělují podle pořadí hodnot CPH následovně:
  - ER zvířata s pořadím 1-15 % s nejvyšší CPH
  - E zvířata v rozmezí 16-50 % pořadí hodnot CPH
  - I zvířata v rozmezí 51-85 % pořadí hodnot CPH
  - II zvířata s pořadím 86 % a vyšším hodnot CPH

6.2. Třída za zevnějšek

Hodnocení zevnějšku plemenných kozlíků a koziček probíhá na určených přehlídkách (klasifikačních trzích), nebo ve stájích chovatelů. Hodnocení zevnějšku u kozlů provádí schválený hodnotitel SCHOK, u koz oprávněná osoba. Hodnocené zvíře se srovnává s vytýčeným chovným cílem a standardem daného plemene. Na základě třídy za CPH a třídy za zevnějšek se stanoví výsledná třída hodnoceného zvířete.

Výsledky hodnocení jsou zaznamenávány do klasifikačních katalogů nebo protokolů. Každá oprávněná osoba zajistí ve svém regionu, aby se na tyto přehlídky dostala pouze ta zvířata, která prošla předvýběry. Při předvýběrech se vyřadí zvířata se zjevnými exteriérovými vadami. Za exteriérovou vadu se považuje zejména hermafrodit, atrofie varlat u kozlů, rozštěpení šourku u kozlů více jak 3 cm, bezrohost, výrazná disproporce tělesné stavby, slabý tělesný vývin, poruchy stavby kostry, předkus, podkus, velmi měkké spěnky, odlišnost ve zbarvení srsti, úplná nebo částečná slepota, modře zbarvené oči.

Protest proti výsledku hodnocení zvířete lze podat u hodnotitele ihned po skončení klasifikace. Nedojde-li po opakovaném hodnocení ke shodě, je možné se do 14 dnů po skončení klasifikačního trhu písemně odvolat k RPK.

Hodnocení zvířat lze provádět nejdříve ve věku nad 12 měsíců. Minimální hmotnost zvířat pro dané plemeno stanovuje začátkem každého roku RPK. Zvířata po převzetí na přehlídku budou zvážena na kalibrované váze, čímž se zaručí nejvyšší možná míra objektivity. Chovatel, který na přehlídce (trhu) předvádí svá zvířata, smí přehlídku opustit až po jejím oficiálním ukončení.

U každého zvířete se subjektivně hodnotí:

- a) plemenný a užitkový typ, celkový vývin a tělesná stavba
- b) hlava a krk
- c) trup
- d) končetiny
- e) pohlavní orgány, tvarové vlastnosti vemene
- f) pohlavní výraz
- g) připravenost zvířete na hodnocení

Hodnocení je prováděno pětibodovým systémem:

Hodnocení	Počet bodů	Třída za zevnějšek
Vynikající	5	ER
Nadprůměrný	4	E
Průměrný	3	I
Podprůměrný	2	II
Nedostatečný, atypický, nežádoucí, apod.	1	vyřazen

Součástí hodnocení exteriéru je popis utváření jednotlivých tělesných partií pomocí lineárního popisu, který je číselným vyjádřením utváření hodnoceného znaku (1 až 5). Hodnocení bude zapsáno do klasifikačního katalogu. Všechny hodnocené znaky se popisují pětibodovou stupnicí. Lineární popis se provádí se u plemenných kozlů na nákupních trzích

Hodnocený znak	1	2	3	4	5
Tělesný rámec	velmi malý	malý	odpovídající	velký	velmi velký
Osvalení	velmi slabé	slabší	odpovídající	nadprůměrné	vysoce nadprůměrné
Hřbet	velmi měkký	měkký	rovný	mírně vyklenutý	kapří
Hrudník	velmi úzký	úzký	odpovídající	široký	velmi široký
Zád' (délka)	velmi dlouhá	douhá	odpovídající	krátká	velmi krátká
Sklon zádě	sražená > 45	strmější	mírně skloněná (25)	téměř rovná	rovná
Hrudní končetiny postoj	výrazně do X	mírně do X	rovný	mírně sudovitý	výrazně sudovitý
Hrudní končetiny spěnky	velmi měkké	měkké	korektní	strmé	velmi strmé
Pánevní končetiny postoj	výrazně do X	mírně do X	rovný	mírně sudovitý	výrazně sudovitý
Úhel hlezenního kloubu	velmi šavlovitý	šavlovitý	pravidelný	strmý	velmi strmý
Pánevní končetiny spěnky	velmi měkké	měkké	korektní	strmé	velmi strmé
Srst, barva	atypická	podprůměrná	odpovídající	nadprůměrná	vynikající

Všechny hodnocené vlastnosti se posuzují s přihlédnutím k věku a fenotypu hodnoceného jedince.

Posuzované znaky:

1. Tělesný rámec – je podmíněn plemennou příslušností, raností, věkem, úrovní odchovu, zdravotním stavem a u mladších kategorií, případně též četností vrhu;
2. Osvalení – kromě genetických faktorů je závislé zvláště na chovatelských podmínkách, odchovu a výživě. Hodnocení se provádí tlakem plnou dlaní a přihlíží se ke hmatnosti trnových výběžků. Při hodnocení osvalení se posuzuje i osvalení vnější a vnitřní kůže.
3. Hřbet – požaduje se hřbet pevný, přiměřeně široký, může být velmi mírně prohnutý;
4. Hrudník – žádá se prostorný, hluboký hrudník;
5. Zád' – zád' má být mírně skloněná, široká, nepřilíš dlouhá;
6. Sklon zádí – nežádoucí je sražená a úzká zád';
7. Hrudní končetiny - postoj – korektní postoj;
8. Hrudní končetiny - spěnky – pevné spěnky, přiměřeně dlouhé;
9. Pánevní končetiny postoj – korektní postoj pánevních končetin;
10. Úhel hlezenního kloubu – správný postoj;
11. Pánevní končetiny – spěnky – spěnky pevné;
12. Hodnocení srsti – posuzuje se kvalita a zbarvení srsti.

Výsledná třída hodnoceného zvířete se skládá ze třídy za vlastní užitkovost (CPH) a třídy za zevnějšek:

Třída za CPH	Třída za zevnějšek			
	ER	E	I	II
	VÝSLEDNÁ TŘÍDA			
ER	ER	EA	EB	IA
E	EA	EB	IA	IB
I	EB	IA	IB	II
II	IA	IB	II	BT

7. Selekční program

Selekce bude zaměřena na zlepšení a stabilizaci plodnosti, odchovu kůzlat a masnou užitkovost.

Selekce obvykle probíhá ve dvou základních stupních:

- a) selekce plemenných kozlů a bonitace koziček (12 - 24 měsíců věku);
- b) selekce ve skupině plemenných zvířat (po celý reprodukční život zvířete) – výběr matek kozlů, záměrné sestavování harémů, brakování z důvodu užitkovosti apod.

Selekci provádí chovatel ve spolupráci s oprávněnou osobou s využitím údajů z KU a odhadů PH zvířat. Při klasifikaci plemenných kozlíků je selekční rozhodnutí v kompetenci hodnotitele.

8. Předávání dat SCHOK, pracoviště PK

Program KU se zjišťuje na třech úrovních činnosti:

- a) chovatel;
- b) oprávněná osoba;
- c) uznané chovatelské sdružení (PK).

9. Matky plemenných kozlů

Za matky plemenných kozlů mohou být vybrány jen ty kozy, které splnily stanovená kritéria uznaného chovatelského sdružení, která pro každý chovatelský rok určuje RPK (matka musí být zapsaná v H1 oddíle PK - bod 6.2.2.2. Řádu PK).

10. Otcové plemenných kozlů

Za otce plemenných kozlů mohou být vybráni pouze ti kozli, kteří splnili stanovená kritéria uznaného chovatelského sdružení, která pro každý chovatelský rok určuje RPK (zápis do H1, H2 oddílu PK – bod 6.2.1.2. Řádu PK a mají přiděleno číslo ústředního registru kozla – plemeníka).

11. Sledování příbuznosti

Pro účely odhadu PH se u zvířat v KU zaznamenává číslo otce, číslo matky, plemeno a datum narození. Příbuzenská plemenitba pro čistokrevná plemenná zvířata vzhledem k rizikům, která může její využívání přinést, není doporučena.

12. Rodokmeny - zootechnická osvědčení zvířat, potvrzení o původu

Evidenčním dokladem zvířete je zootechnické osvědčení (dále jen „ZO“), podle Prováděcího nařízení komise EU 2017/717, kterým se stanoví prováděcí pravidla k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1012 a ve znění Nařízení komise (EU) 2020/602, pokud jde o vzory zootechnických osvědčení pro plemenná zvířata a jejich zárodečné produkty (viz bod 17. Přílohy – vzory ZO), nebo Potvrzení o původu zvířete (dále jen „POP“ – zákon §11).

ZO na čistokrevná plemenná zvířata vystavuje a potvrzuje na základě údajů vedených v PK SCHOK nejpozději do 30 dnů po obdržení žádosti od chovatele a na tiskopise schváleném RPK (bod 9. Řádu PK). Vzory ZO a POP jsou přílohou šlechtitelského programu.

13. Šlechtitelské chovy koz

Hodnocení a uznávání šlechtitelských chovů koz (dále jen „ŠCH“) náleží dle plemenářského zákona SCHOK a je stanovené v „Metodice pro uznávání a rušení ŠCH“, která je nedílnou součástí šlechtitelského programu.

14. Využití umělé inseminace

Šlechtitelský pokrok do budoucna předpokládá využití umělé inseminace, případně dalších biotechnologických metod (embryotransferu).

15. Účast chovatelů na výstavách

Součástí šlechtitelské činnosti je dobrovolná účast chovatelů se svými zvířaty na celostátních a regionálních výstavách. Výstavy a přehlídky koz jsou veřejnou příležitostí prezentace úrovně šlechtitelské práce chovu, plemene a výsledků KU.

16. Zdravotní stav

Podmínkou zapojení chovů do KU je pravidelné provádění kontroly zdraví zvířat základního stáda v souladu s metodikou kontroly zdraví zvířat vyhlášenou každoročně SVS MZe ČR.

17. Kontrolní činnost

Průběh realizace ŠP a jeho efektivnost je každoročně vyhodnocován na RPK, která navrhuje SCHOK případná opatření.

Změny ve složení selekčního indexu budou prováděny na základě požadavků chovatelů, a to po schválení RPK. SCHOK předkládá roční zprávu o realizaci ŠP a tuto zprávu po schválení RPK zveřejňuje.

Odpovědná organizace je SCHOK – vedení PK, zápisy do PK, výběry zvířat do plemnitby.

Spolupracující organizace: ČMSCH – výpočty CPH, kontrolní systém „Inspektor“.

18. Přechodná ustanovení

První odhad CPH podle článku 5 .3. tohoto šlechtitelského programu bude zveřejněn v průběhu roku 2021, po schválení RPK. Pro výpočet budou využita data z kontroly užitkovosti.

19. Závěrečná ustanovení

Šlechtitelský program se bude postupně rozvíjet, zdokonalovat a přizpůsobovat nově vznikajícím podmínkám v ČR.

Při realizaci tohoto šlechtitelského programu bude respektována zásada rovnosti zúčastněných chovatelů.

Šlechtitelský program byl projednán na jednání RPK dne 11. 3. 2021, a projednán a schválen na jednání Spolkové rady SCHOK dne 22. 4. 2021.

Ing. Richard Konrád
předseda RPK

Ing. Vít Mareš
předseda předsednictva SCHOK

Přílohy šlechtitelského programu:

1. Metodika uznávání šlechtitelských chovů (ŠCH)
2. Zootechnické osvědčení podle Nařízení EU 2020/602, Potvrzení o původu